

OBSERVATIONUM MEDICINALIUM
 LIBER SECUNDUS.
 DE AFFECTIBUS REGIONIS
 SUPERIORIS CAPITIS.
 DE DOLORE.

OBSERVAT. I.

*De immani hemicrania ex causâ frigidâ, per
 consensum Uteri.*

Um Illust. ac Generosa
 Dn. Juditha, Baronissa
 de *Wetz*/Naturæ me-
 lancholicæ, intenso fri-
 gore hyemali, adeo sævo ac immani
 capitis dolore correpta, ut summo
 diluculo accersitus, dum adhuc ab
 ædibus remotior, in ipsâ plateâ eju-
 lantem audierim, in conspectum &
 conversationem admissus, varias per
 contari circumstantias cæpi, quarum
 medio eò commodius in cognitio-
 nem causarum pervenire liceret,
 exin depræhendo, tam atrocem cru-
 ciatum à causâ frigidâ concitatum.
 Erat autem Hemicrania tempora si-
 nistra occupans, & non tantum pe-
 ricranium infestans, sed & interio-
 rem cerebri substantiam contrahi
 sentiens, & actuale frigus per os &
 nares expirare percipiens, aura igitur
 frigida haud carens malignitate,
 tam diri symptomatis causa effe-
 ctrix censenda, ab utero impuro sur-
 sum levata. Cum ingens querela de
 immenso dolore capitis, is inprimis
 erat placandus, sed hic labor, hoc
 opus, qualia præsidia adhibenda,
 dolore illo etiam discruciante ani-
 mum meum, sed Deo Opt. Max. sit
 laus, qui sospitor utriusque fuit, &
 salutaria mihi inspiravit remedia,
 cum præsentaneo effectu.

Primo: ℞. Aq. Theriac. ceph. ʒi.
 Hirund. cum cast. ʒj. sp. lil. conval.
 ʒß. M. Linteola imbuta & expressâ
 apl. parti dolenti, ubi refrig. reno-
 vandum.

Cum suspicio ex matrice venena-
 tam auram ad cerebrum delatum.

℞. Aq.

℞. Aq. Hyster. seu d. Meliss. com-
 pos. ℥ij. cum 2. cochl. assumptisset,
 ilico relevamen percepit, atque con-
 jecturam haud vanam, ipsa praxis
 confirmavit, sopito dolore.

Exterius inung Bals. major. & na-
 res. Lateri dolenti apl. gumm. Ta-
 cam. diss. & corio. rub. inductum,
 bene contulit.

Vesperis clystima injectum:

℞. Herb. malv. mer. beton. me-
 liss. a. m. s. fl. chamø. p. 3. mel. anet.
 a. p. j. sem. anis. fenic. carvi. a. ℥ij. dec.
 ad med. col. ℥. ℥x. diss. El. diacath. ℥j.
 Hier. simpl. Gal. ℥ij. s. ol. chamø.

℥2. amyg. d. ℥j. mell. anthos. ℥x. vit.
 j. o. sal. parum f. cl.

Sequenti matutina:

℞. Mann. El. ℥j. diss. in aq. bor. col.
 ad syr. d. Rhab. August. d. Mann. lax.
 a. ℥j. M. sedes o. habuit.

Infra umbilicum apl.

℞. Galb. El. Gumm. Tacam. a. ℥vi.
 M. extend. alutæ palmæ manus la-
 titud. forma rotunda.

Pro cerebro corroborando:

℞. Fl. anth. major. beton. salv. a.
 m. s. caryo. ℥B. Nuc. mus. ℥j. lig. al.
 ℥j. cum modico gossipio interpass.
 & sind. rub. f. Cuc.

OBSERVAT. II.

*Dolor capitis per consensum uteri, tinnitu aurium,
 in gravidâ.*

Generosa Dn. Baronissa in *Lich-
 stätten* / rüm gravida, dolore
 capitis cum dolore aurium è Matri-
 ce expirantibus halitibus molestata,
 cautè erat agendum, cum aliàs faci-
 lè offendatur, incidens in sympto-
 mata hysterica.

Pro dol. cap.

℞. Ol. Nuc. mus. expres. ℥j. Bals.
 major. ℥j. ol. succ. gut. 4. caryo. gut. 2.
 M. pro vertice inung.

Pro tinnitu:

℞. Ol. amyg. am. ℥ij. ol. balan. ℥j.

ol. carvi. petrol. a. ℥B. M. parum cum
 gossip. immitt.

Ad corroborandas partes prin-
 cipales.

℞. Amyg. d. exc. ℥vi. pin. ℥B. cin-
 nam. el. ℥4. macis. ℥j. cort. citr. cond.
 ℥B. ol. cinnam. gut. 4. lac. in aq. bor.
 diss. ℥4. f. Mors.

Trag. à pastu:

℞. Sem. cor. præp. ℥B. sem. anis.
 ℥ij. cinnam. ℥4. coral. rub. præp. ℥B.
 marg. præp. ℥j. lac. fini. ℥4. f. Tr.

Omnia sibi profuillè, aliis refe-
 rens prædicabat.

OBSERVAT. III.

Dolor capitis filiola Septimestris.

Filiola septimestris Baronum de **Wetz** / in cunis jacens oculis clausis, facie pallidâ, ut conjectura, eam dolore capitis infestari, & Dn. Parentes anxii ac solliciti, ne oboriatur apostema in cerebro, cum antehac aliquot infantuli illo pathemate è vitâ sublata, idem de illâ suspicantes & præcautionem expetentes. In casu ancipiti, subitaneum erat capiendum consilium. Illicò

Ung. alab. linteo dupl. oblitum fronti & tempor. apl. iussi, vesperi ℥x. ℥ij. Mann. el. in primo cochl. pultis.

Per os ingestum per intervalla r. 2. cochl. de ista aq. capitali & cordiali.

℞. Aq. bor. bugl. ceras. an. ℥j. lil. convall. ℥β. man. Chr. perl. ℥ij. M.

Cum primâ vice oblata, vomitu rejecit materiam pituitosam. Sequenti matutinâ mihi relatum, ab unguenti apl. confestim dolorem mitigatum, circa meridiem 2. secessus habuit materiæ viscidæ, circa vesperam, totaliter ad se rediit, ridere, & cibum capere cepit. Id mihi commendationi fuit.

OBSERVAT. IV.

Dolor capitis à lue Gallicâ chronicus, aliorum Medd. consiliis frustraneis, curâ sudoriferâ, sublatus.

Quidam Nobilis in superiori Styriâ chronico dolore capitis annum excedente, excarnificatus, cum Medicorum Græcensium consilia frustranea, tandem ego in illius arcem vocatus, diligenti inquisitione causarum factâ, cum adverterem Gummata in genu dextro, suspicari cepi de infectione luis Gallicæ, spem faciens restitutionis, si meo obsequi consilio, sit animus, curam

sudoriferam proponendo. Tùm ille salutis avidus, in assumendis remediis obedientiam pollicitus, ita in integrum est restitutus, cum nominis mei encomio haud modico.

℞. Ling. sancti ℥x. cort. ℥j. sarf. paril. ℥iβ. in f. ℔. 12. aq. dec. ad med. col. Pro potu: Reliquis affund. aq. ℔. 12. dec. ad conf. 3. partis, in fine ad liquir. ℥ij. passul. mund. ℥iβ. col.

OBSERVAT. V.

Dolor capitis à serosis & pituitosis humoribus.

Cum

Cum in oppido Durlacensi di-
versarer, hospes ad coronam, de
sevo dolore querulus, meum expe-
ctavit adjumentum, cum prodire à se-
rosi & pituitosis humoribus sum
arbitratus.

℞. M. pil. d. agar. ʒiʒ. aur. coch.
a. ʒj. diagr. præp. gr. iij. cum aq. be-
ton. f. p. 27.

Dolore eodem die recessit. Me de-
prædicare & aliis commendare non
destitit.

OBSERVAT. VI.

*De Dolorē & gravedine capitis ab humoribus
pituitosis.*

Quidam honestus civis Ulm. do-
lore & gravedine diurnâ capi-
te laborans à pituitosis humoribus
causata restitutus.

℞. M. p. sine quibus ʒij. aur. ʒj.
Ex cath. Theo. ʒʒ. cum aq. beton.
f. p. 23.

Mirè laudavit exoptatū effectum.

OBSERVAT. VII.

*Dolor capitis chronicus præsertim in syncipite, per
consensum uteri.*

Cum Uxor Dn. Johan. Weiß/
Prætoris Reip. Iſnensis, diutur-
no dolore capitis, præsertim in synci-
pite intra cranium desaviente, infe-
stata, aliis frustraneis, cum conjectu-
ra, istum cruciatum à malignis vapo-
ribus ab utero exhalantibus & cere-
bri membranas percipientibus, coar-
citarum.

℞. Castor. elect. ʒj. cum aq. me-
lif. f. p. exigua. ʒʒ.

Per aliquot matricinas exh. cum
luculento juvamento.

Pro cerebro confort.

℞. Mithrid. Ther. vet. an. ʒij.
conf. melif. ʒj. anth. ʒʒ. M. mane
ʒj.

OBSERVAT. VIII.

*Dolor capitis feminae Gravida ingens ex
causâ calidâ.*

Uxorem cujusdam Scribæ Ulm.
primarii gravidam immensus do-
lor capitis invasit, derepentē, circa
mediam noctem sum excitatus è so-
mno, & ut accederem rogatus, re-
cularē nefas duxi, domum vix in-
gressa

L 2

gressus, ægram ejulantem & vociferantem audio, in conversatione querelas, de intolerabili cruciatu percipio, ex fervida malsa sanguinea dolore pronatum, conjicio.

℞. Aq. ros. plant. d. melil. an. ℥z. nucl. ceras. sem. pap. al. a. ℥ss. f. Emulf. cui ad. aceti ros. ℥ß. M. pro epith.

cum linteo imbuto & express. tep. apl. fronti & tempor.

Incantamenti instar dolor sopitus. Idem medium in aliis plurimis concitato dolore à causâ calidâ, proficuum deprehendi, sæpius etiam premissis pilulis cephalicis purgantibus.

OBSERVAT. IX.

Dolor capitis à sanguine calidior concitatus aliis invidius v. f. cephalica, cessit.

Filia Dn. Henrici Schwartz/Archigramm. Reip. Ulm. Catharina Virgo, gravi dol. cap. sæpius molestata, is nullo alio medio commodius & expeditius placari & removeri potuit, quam sectâ venâ cephalicâ, inter pollicem & indicem lateri affecto respondente. Si vena in brachio etiam ejusdem lateris incisa, ne

minimum levaminis securum, ac sanguine demisso ex prædictâ cephalicâ inter pollicem, ilicò dolor evanuit, quia cum illâ venâ conjunctâ est arteria & per *anastomosis* sanguis etiam tenuior & fervidior profluit, quod in venis brachiorum apertis, non contingit. Idem à me in aliis sæpius est observatum.

OBSERVAT. X.

Dolor cap. & dentium à defluxionibus.

Filia Virgo Nob. Dn. Præfecti in Weiffenhorn/sat magno dolore capite & dentium diu exagitata à defluxionibus originem trahentibus, ad eas avertendas.

℞. R. cich. Enul. fœnic. a. ℥i. herb. beton. hyss. meliss. anth. abs. rom. card. b. a. p. j. dact. sebest. an. ℥ß. fol. fen. f. f. ʒx. agar. rec. troc. ʒiij. Turb. al. gum. ʒiij. Jal. Rhab. a. ʒij. R. gal.

ʒj. cinnam. ʒij. crem. Tart. ʒiij. f. lac. cum sind. al.

Pro Mens. hydromel. alternis matut. quart. ʒ. ante prand. Errat difficilis alui & icteritiæ obnoxia.

In ore continendum cal.

℞. Aq. saly. serpilli, orig. an. ʒiij. sp. vitr. ʒß. M. Gum. Tacam. dif. extend. alutæ & tempori affecto apl. Exh. gut. vi. sp. matric. camph. cum aq. melif. Pro potu dec. assafr.

OBSER-